Bүxii oronuudai proletaarinar, negedegtiı!

BURIAAD-MONGOL YNEN

XEXOLBOONOI KOMUNIIS BOLЬŞEVIIG) PAARTIIN BURIAAD ONGOL MOZIIN KOMITEEDEI BMASSR-n TYBEI GYISEDXEXE KOMITEEDEI ba BURSOVPROFOI YDER YRIIN OORGAN

5 (2068) | 1937 onoi FEVRAALЬ 12 | San 5 mұn.

Staalinai elidxel ekraan deere

Moskvaa. Fevraaliiin 8-ai yder „1936 onoi nojaabriin 25-da Soveeduudai Byxexolboonoi VIII Onso Xural deere SSSR-ei Konstituuca tuxai nyxer Staalinai elidxel" xeleheniii duugardag kinoo-filьma Moskvaagai 10 kinoo-teaatrnuudta xaruulagdaa.

Moskvaagai azalşad ene tyyxete dokymeentii jixe bajasxalantaigaar ugtaa. Byxii seaansnuudtanь kinoo-teaatrai zaalnuud dyyren haigaa.

Tyryyşiin medeegeer, tyryyşiin yder ene filьmii 35 mingan xyn xaraa. (TASS).

EREXE GENŞEXE BIŞE, XYDELMERILEXE XEREGTEI

...xexolboonoi Naimadugaar ...l deere tyyxete elidxelee ...e zunraa, şazan gytelgiin ... byteegşedii, urdanai sa...itaniii hunguuliiiinь erxe...xaxasuulxa johotoi gehen ...dxalnuudta nyxer Staalin ...uu tabixadaa:

...oveed zasagta daisan bol...elemeentnyyd urdiin be...ardeicanuudhaa, kulaaguud ... poopuudhaa g. metenyyd...ulas oronoi jixedeede oor...uudta şurgan oroşoo bol...en tula ene ajuultai gelse... Ende baiza jyynhee aixa ...şeb? Şonohoo aixa haa oi ...to ygei. Negede, urdanai ...aguud, belogvardeicanuud ...ali poopuud sym bygedөө... Soveed zasagta daisan bi... Xojorto, xerbejee aradzon ...e tende daisan xynyydii ...gaad baibal, tere xadaa ...ai agitaacan xydelmeri gar...saaşa jajar muugaar tabi...ai temdeg bolxo ba bider ... gutamşag nere zyyxe zer...i bolxobdi; manai agitaa... xydelmeri bolьşeviig jo... jabaa haanь aradzon dee...orgaanuudtaa daisan xynyy...tabixa ygei. Tiime tula, ge...exe genşexe bişe, xarin xy...nerilexe xeregtei bolno; xa... jyymen zaxirgaanai johoor ...n bolood urdamnai tabig...a geze xylieeze huuxa bişe, ...elmerilexe xeregtei" gee hen.

...rad tymenei dunda agitaa... ba propagaandiin poliiti... xydelmeriii bolьşeviig şa...taigaar jabuulxanь tonş şu... boloo geze bagşiin ene ...bari deerehee todorxoi eli...o. Xyn zonoi ojuun sedxil ...oo kapitaliizmiin ylegde...i halgaaza, socialiis ojuun ...ultei socialiis azalşadii ur...lxa temeselde erxim xe...lteigeer oroxo ujalga biden...tulaza jireheer ynine.

...yn zonoi ojuun sedxil soo ...ө ylehen kapitaliis yleg...yydei negeni nь şazan ...rgelei hezeg hyzeg baina ...e martaxagyi johotoibdi. ...antai temesexe temeselii ...adxaxa bişe, xarin ulam ...gadxa, xursadxa xeregtei. ...e temeselii huladxaa geeşe ...mnai angiiin daisan ete...dte le tuha bolxo, lama ...di, poop xuba aguudai xo... jabuulgada tuha bolno.

"... Buriaadmongol aradzonoi ... şuhiinь taşuur xorxoi şin...r ıyxөө baihan olo min...lamanuudii xetedenь usad...n zoltoi bainat" geze nio...lo nyxөr Moolotovoi xele...inь ton zvb. Buriaadmon... respyyblikiin ilaltanuud ...ş, jixeş baina; azaxuinş ta... soiol kylьtyyriinş talaar ...gyi jixe. Buriaadmongoloi ...hen kylьtyyrenь lama no...i xaldaahan, hezeg hyzeg... paan mongol, nacionaliis ... gexe mete buzarhaa aril... socialiis kylьtyyrejee yder ...e byri badaruulza jabaha... elite medegdeheer.

...geer le, eneen deerehee, ... bandinuud duuhaa, şazan ...ө, hezeg hyzeg baragdaa, ...tai temesexe xereg ygei ... geze hanaxa boloo haa, ...şeyi oportuniizm bolxo, ...liizmiin, aradzonoi zorihon ...egeerelii xuurahan jabadal bolno. Iime hanaliii doroni buta sexize temesexe johotoi.

Xeden olon dasan, xedii zuun lamanuudtajaa baiza baixadanь; lama bandinar azalşanai bag ymedeze, xiumaha niuuraa bygleed, xoto xydөөgyyr jabaza, xoroto nomloloo xeze le jabaxadanь; ymsiin xinei dunda, zarьma kolxooznıguudai dunda hezeg hyzegei xara mana taraaza, dalga zasaagaa abxuulagtii, haxiuuha burxanaa taxiuulagtii, san serzem yrgyylegtii, burxan delgeegtii, sagaalga xegtii ge e jabaxadanь; terenei saadtee, faşiis—trockiis galzuu noxoinuud şuhata habaraaraa tuxiran zanga a baixadanь; şazantai temesexe temeselii huladxaxa gehen hanal ynen şudarguu gra daniinai sedxilde oroxo arga ygei baina; tiime hanal imagta bilduuşa urbaduul xynhөө le garza bolxo, iime yge hanal garaa haa, angiiin daisanai zyghөө garhan, tedeenei şebeneenhee abhan yge hanal baixa.

Şazantai temesexe temeselii huladxaxada bolxo gehen zaabari paartiiin zyghөө xezeeş garaagyi, xarin, ene temeselii şangalagtii, xursadxagtii geze sag yrgelze zaxina, zaana. Şazantai temesexe temeselii xuuşan arga meetodoor jabuulza bolxoo bolioo, şineer, arad zonoi badarhan kylьtyyrede taaruulza, socialiis ilaltanuudtai xolbuulza, maarksiizm-leeniniizmii, materiaaliizmii delgeryylze, bolьşeviig johoor xyseleze temesel xegtii geze zaadag, zaxidag geeşe.

Ene zaxiaa zaabarinuudii togton toron ygei bejelyylxiin tylөө paartiiin, profsojuuzai, komsomooloi, burxangyişyydei byxii organizaacanuud, poliitikan bolbosoroloi gazarnuud xoto xydөө xojorto jabuulxa johotoi.

Manai respyyblikiin Selengiin MTS-ei erxim traktoristnar nyxed (deereheə, 1) Garma Bavaasınai ba 2) Cebeg Xanda Ajuuşiin xojor traktoristnarai Byxexolboonoi zyvleende xamaadalsaxaa Moskvaa oşohon baina.

Buu zebseg xulgaida orobo

Pariiz, fevraalь 10. (TASS). Fevraaliiin 6-ai hyni Somiuriiin sergei hurguulihaa 13 pyiem ood 7 taşuur buu, 13 vintoovka buunuud ygei bolşozoi. Myrdelge xexede ede zebsegyydii hurguuliiin өөreinь maşiinaar abaaşahan baiba. Xulgaida orohon buu zebsegyydiinь faşiistnuudai niuusa sklaaduudta oroo beze geze «Jymaniitei» gazeed bodomzolodog baina.

ISPAANIDAXI GRAZDAAN DAINAI BAIDAL

Dainai froontnuud deere

Pariiz, fevraalь 8. (TASS) Madriidai arşalaxa komiteedoi mynөө yder yde bagta tunxaglahan medeesel soo xelexenь, madriidai froontdo, naslelhee urduur baihan xeden pyynktnyydte yimyyleeşedei daoxilga zogsoogdobo. Respyyblikiinxinei ezeleze baihan poziicanuudtanь hyylei ydernyyd soo jamarş xubilalta garaagyi.

***

Bilьbaao, fevraalь 8. (TASS) Biskaajiin froontiin Maarkin rajoondo respyyblikiinxid daisanuudaa ataakalba. Tiixedee yimyyleegşedei tebedze orxizorxihon buu zebseg gartaa abza, urdiingaa poziicada texerihen baina.

Ejbar ba Amyyrio rajoonuudta artileeriaar urda urdahaa buudaldaan bolzo baina. Astuuriiin froontdo respyyblikiinxidei artileeri yimyyleeşedei Ovijeedo goorodto xehen byxezvylgenyydii amzaltataigaar buudaza baina.

***

Pariiz, fevraalь 8. (TASS). Generaal Fraanko, Xarama myrenei (Madriidhaa zyyn urda) xyndiiji sigleze ataaka xeze, Valeensi orohon xargiiji taha dyyrexii hedeze jabana xa.

Ysegelder San-Martin de La Vega (Madriidhaa zyyn urda) şadar xursa temesei bolloo bai na. Zasagai seregyyd, dobtolgo xexii hedeze baihan yimyyleesedte soxiltonuudii udaa daraa yzehen baina.

Siemposvelos seektorto yimyyleesedei seregei poziicii, zasagai arteleeri edibxiteigeer boombodobo.

Generaal Miaxa xelexedee, yimyyleesedei Valeensihaa Madriid orohon xaragiiji tahadyyrexiin hedelge xebeş, ene xaragii mynөө xyrter zasagai garta baina gebe.

Gazeeduudai bişehenei johoor, yimyyleeşedei seregyydei taban koloonno Malaaga orohon xaragii deere baina gene. Yimyyleeşed ysegelder Malaaga şadar xysejee xamtalan sugluulaza dyyrgehen baina. Tere yjedenь, yimyyleeşedei «Kanariaas», «Baleriaas», Alьmeraante serveera» geze krejsernyyd ba yimyyleeşedei floodoi 12 ondoo syydnenyyd Malaagii dalaihaa boombodohon baina. Ene yjede «Admiraal graaf Şnee» geze germaaniiin krejser dalai soo jabahan baina.

Gazeeduudai batadxaxanь, mynөө Malaagii dobtololgo ertees xegdehen, hain beledxeltei baigaa. Ene dobtolgo bolbol ton yrgen tysebtei baina.

Gazeeduudai bisehenei johoor ygleegyyrhee exileze Malanga sadar baildaan exilehen baina.

***

Pariiz, fevraalь 9. (TASS). Ispaanihaa medeesexenь, respyyblikiin seregyyd Kordoovo ba Grenaadiin froontdo amzaltataigaar dabxiza, Alьkolea huuriniii ezeleed, mynөө Grenaadado 8 kilomeetr oirtood baina.

***

Pariiz, fevraalь 9. (TASS). «Evr» gazeedai medeesexenь, Malaaga şadar bolhon baildaanda zasagai seregyyd gurban yder soo jixe ysedeer tulaldaxadanь, yimyyleesedei staab ysegelder Kadiiksada buuhan itaaliiin seregyydii dainda oruulhan baina. Ysegelder Malaagi, itaaliiin noolk tyryyn dobtolozo, udaanь xariiin legioon ba marookkid orohon baina.

Respyyblikiin deede komaandovaniiin PRIKAAZ

Loondon, fevraalь 8 (TASS). Alьmeerihaa Reitrei medeesexenь, respyyblikiin deede komaandovaniiin prikaazai johoor, respyyblikiin seregyyd Malaagii orxizo, zuramtaigaar suxariza, şine poziicada garba.

Yimyyleeşed Malaagii ezelbe

Loondon, fevraalь. 9 (TASS). Rejtrei korrespondeentiin Alьmeerihaa medeesexenь, yimyyleeşedei Malaagii ezelen abalgiin operaacada, yimyyleeşedei talada itaaliiin 20 mingan soldaad, germaaniiin xeden mingan soldaad ba marookkiinxid xamaadahan baina. Yimyyleeşedei komaandovani itaaliiin zuu ylyytei taankanuudii xereglee. Malaagii ataakalalgii «Graaf Şnee» krejser deere jabahan germaaniiin uhan seregei ştaab xytelberilehen baina. Yimyyleeşed Malaagii galdaza, deermedeze, xeden zuun xyniii alahan baina. Ispaaniiin zasagii barigşadai hanamzaar xadaa, yimyyleeşedei Malaagii ezelheniinь, balai jixe geegdel bolxogyi baina Malaagiin poort, dalain baazaar xereglegdexee bolihoor xedii hara yngerөө. Zasagai seregyydei ezeleed baihan şine poziiciin şugam bognixon, tereniii xamgaalxada xilbar bolzoi.

Malaagii ezelheneigee hyyleer yimyyleeşedei seregei syydnenyyd Malaaga Alьmeeri xojoroi xoorondo baihan Motriilь ba Adry huurinuudii boombodozo buudaza exilhen baina.

Finliaandiiin gadaada xeregei miniistr nojon Xoolsti nyx. M. M. Litviinovoi dergede

Fevraaliiin 8-da gadaada xeregei Aradai Komisaar nyxer *M. M. Litviinov* bol, Moskvaada jireed baigaa Finliaandiiin gadaada xeregei miniistr nojon *Xoolsti* gegşede obeed emxidxehen baina.

Ene obeed deere gadaada xudaldaanai Aradai Komisaar nyx. *A. P. Rozengoolьc*, SSSR-ei finaansiin Aradai Komisaar nyx. *G. F. Grliinьko*, gadaada xeregei Aradai Komisaarai orologşod nyxed *N. N. Krestlinski* ba *B. S. Stomoniakoov*, SSSR-deki Finliaadiiin poosianniig baroon *Ivьje-Koskinen*, Finliaandadaxi SSSR-ei elşe tylөөlegşe nyx. *Z. A. Aasmys*, Finliaandiiin gadaada xeregei miniistrstviin poliitikiin departaamentiin direektor nojon *Pajula*, finliaandiiin missiin tuşaaltad ba gadaada xeregei Arkomaadai xariusalgata xydelmerişed xabaadahan baina.

Ene obeedoi yjede gadaada xeregei Aradai Komisaar nyx. *Litviinov* ba Finliaandiiin gadaada xeregei miniistr nojon *Xoolsti* gegşed bogonixon ygenyydii xelehen baina.

***

Obeedoi hyyleer uulzalga bolzo, eneen deere diplomatiis koorpysei geşyyd, Soveed Xolbootiin Marşaalnuud nyxed *A. J. Egoorov, S. M. Bydioonnii*, flootiin negedexi raangiin flaagman nyx. *V. M. Orloov*, xojordoxi raangiin komandaarma nyxer *Ja. J. Alksniis*, xydelmerişen tariaaşanai Ulaan Seregei dede komaandiin ba naçaalьniguudai sostaavai niuurnuud, soveedoi alban gazarnuudai xytelberilegsed ba soveedoi niitiin organizaacanuudai tylөөlegşed bailsahan baina. (TASS).

SSSR DOTOR

Aguu jixe niidelge

Oordento—lioodçig Fariixiin niidelgii sagai ularil xeden xonogoi haatuulza baina. Fevraaliin 9-nei ygløøgyyrhee xoiso sagai ularil baaxan haizaraa. Niidelgiin hyylei beledxel bolzo baina. Xoito dalain zamai tyb ypravleeniin naçaalьnig nyxer Şmiidt ba Polit. Ypravleeniin naçaalьnig nyx. Bergaavinov gegşed aerodroom deere jiree.

Ekipaazь niidelgiin naçaalьnig Fariix, xojordoxi piloot Paacenko, ştyyrman Şteepenko, boortiin mexaaniguud Çaagin ba Demiidov, Xoito dalain zamai polit. Ypravleeniin tyløølegşe, «Praavdiin» korrespondeent, «Sojuuz xroonikiin» kinoo operaator bygede tvrelxid ba tanilnuudtaigaa garaa barilsaad, huuri huurinuudtaa huuna.

11 sag 37 minuutada «N—120» samolıood niideze, aerodroom deere nege ergildeed, xoito zyg bariza niidebe.

Xeblel honinoi tyløølegşedte nyxer Şmiidtiin medyylxenь: —Fariixiin niidelge bol 1937 onoi Arktikiin jike niidelgenyydii exilene.

Ybelei yjede soveedoi byxii Arktika deegyyr niideke gehen zorilgii dvyrgexe zorilgotoigoor ene niidelge emxidxegdee. Fariix bol Arktikiin ton xynde berxe gazarnuudaar 20 mingan kilomeetr niidexe baina. Ene niidelge bol manai aviaaciin materiaalin çaastinuudii ba manai lioodçoguudai şanarii basa nege şalgan yzexe jabadal bolno.

Manai exe oronoi aldar neriin tyløø Arktikii eseslen şudalaxa jabadalda xysed amzalta tuilaxii Fariix ba tereenei ekipaazda hainii xysen, ene niidelgiin amzaltada naidamtai bainabdi.

(TASS).

Maasternuudai nere olgogdobo

Moskvaa, fevraalь 9. (TASS) SSSR-ei Gazartariaalangai Arkom nyxer Çernoov, kombaajnaa erxim hainaar şudalhan, tariaa xuriaaxa yiledberiingee tyseb ylyy dyyrgehenei, xydelmeriinь şanar hain, xydelmeriin gøø hyyleer maşiinaa byrin tyged ba byrin byten tuşaahanai tyløø 135 kombaajnaşadta kombaajnaar xuriaalgiin maasternuudai nere olgobo.

Kombaajnaar xuriaalgiin byxii maasternuud ybsyyn deere tusagaar temdegtei (znoçoogtoi) jabaxa bolbo.

SSSR-ei Gazartariaalangai Arkomaadta

Moskvaa, fevraalь 9 (TASS) SSSR-ei Gazartariaalangai Arkom nyx. M. A. Çernoov bol, maşiina-traaktorai staancanuud ba kolxoozuudai xoorondoxi şine doogovornuudii batalaza exilxii ba ene xydelmeriee maarta 15-haa xozom bişe dyyrgexii byxii mozonuud, xizaarnuud ba respyyblikenyydte duradxaba. Ene doogovornuudai kolxoozoi geşyydei bygediin suglaanuud deere batalagdahanai udaa doogovorii bataiagdaa geze tooloxo.

Pyyşkinei nygşeheer 100 zil oiii yngergelge

MILIOON ZONOI INAG POEED

Pyyşkinei yxeşegyi zoxiooinuud gansal aguu jixe Socialiis revoluucahaa xoişo manai Exe oronoi araduudai bygediin xeteg boloo.

...Orşohon tende jamarş namai nerelexe,
Omogtoi slaviaan aşaş, fiinş, zerlig jabahan
Odoo tyngyysş, gubiiin nyxer kalmagş.

Poeedoi ene nebtereme ygenyyd gansal mynøø manai yder nyydte xysendøø oroo.

«Omogtoi slaviaan aşa» — orosoi jixe aradai xelen deere genaalin poeedoi zoxioolnuud 1936-1937 onuudai turşa soo 20 milioon ekzempliaar xeblegdehen baina.

Revoluuciin urda tee Pyyşkinei zoxioolnuud yndehetenei xelen deere zybxen 30 debter, 35 mingan ekzempliaar xyrxegyi tiraaztaigaar xeblegdehen baixa jym. Proletaariin jixe revoluuciin zilnyydte Pyyşkinei şylegyyd ba proozanuud SSSR-ei araduudai tabihaa ylyy olon xelen deere xeblegdee. Pyyşkinei zoxioolnuudai orşuulganuudai tiraaznuud zuu mingaadaar toologdono. Şyvaaşnuud ba ingyyşnyyd, tadziiguud ba kirgiizyyd, kalmaguud ba başkiirnuud jakuuduud ba buriaaduud, kazaaguud ba tataarnuud Pyyşkinii tyrelxi xelen deeree unşana.

Ykraiinin ba Belorvysin ervin poeeduud boi, Pyyşkinei «Meednii vsaadnik», «Jevgeeni Onieegin», «Kapitaanai basagan», «Kaamennii goostь» ba bise ga xamsagta zoxioolnuudi tyrelxi xelen deeree orşuulhan baina. Kazagstaanda uranzokoolşo oordento Sakeen Seifyllinei redaakcalalga doro Pyyşkinei ilgabari zoxioolnuudai negedegeer toom garaba. Kirgiizde «Kavkaazai pleennig», «Cegaanguud», «Kaamennii goostь», «Zagahaşan ba zagahan tuxai yliger» anxa tvryynee orşuulagdaba. Fiinsk xelen deere «Meednii vsaadnig», «Baxçisarain fontaan», «Graaf Nyylin» garahan baina. Pyyşkinei şylegyyd ba proozanuud karakalpaagai, jeassirin ba bişe xelen deere tyryyşiinxiee orşuulagdaba. Başkiirai xelen deere «Kapitaanai basagan» ba Ydmyyrtiin xelen deere ylıgernyyd xeblegdeze garaa. Yzbeeg xelen deere «Jevgeeni Onieegin», «Boriis Godynoov», «Rysaalka», «Dybrovski» orşuulagdanxai.

Xoito tuilai yseexen Mansii geze aradai tyreixi xelen deere «Zagahaşan ba zagahan tuxai yligeri» orşuulga tedenei bodoto hain yderlelge bolhon baina. Ene yliger aixabtar amzaltataigaar xereglegdeze, negenhee nygøødede damzan jabadag. Xoito tuilai araduud haja boitor øøhedein bişeg ygei baigaa hen. Mynøø tyyxede tyryyşiinxiee evenkiin (tyngyys), eveenkiin (samyyd), naanai, neenei, miyxsk xelenyyd deere Pyyşkinei zoxioltoi debternyyd garza baina.

Pyyşkinei oiji beledxeltei yngergøø

Bargazanai aimagai Xuramxaanai xysed bişe dunda hurguuli A. S. Pyyşkinei naha barahan haa xoişo 100 zil xysehen aldarta oiji erxim beledxelteigeer ugtaa.

Ene hurguuli yninei beledxel xeze exilee hen. Hurguulida baiguulagdahan literatuuriin kryzoogto xamaadagşad Pyyşkinei zoxioolnuudii («Kavkaaz», «Yzniig», «Ybelei ydeşe». «Ybelei ygløø» g. m.) yzehen şudalhan azai.

Gadana, Pyyşkinei bulan emxidxeze, tendee olon zoxid zuraguudii tabihan baina.

Şir. Şagdarai.

Pyyşkinei ydeşe „Komsomool" kolxoozdo

Muxar-Şiberei aimagai Zanginai somonoi «Komsomool» kolxoozoi geşyyd ba ene somonoi exin şatiin hurguuliin bagşanar ba şabinar kolxoozoi ulaan bulan soo suglaraza, orosoi aguu jixe poeed Aleksaandr Sergeejeviç Pyyşkinei nygşeheer 100 zil bolhon oin yderii yngergebe.

Ene suglaan deere A. S. Pyyşkinei jabahan jabadal, xehen xydelmeri, bişehen zoxioolnuud tuxai hurguuliin bagşa nyxer Dabaajev delgerengii elidxel xelee.

Hyyleerenь, «Komsomool» kolxooz deere yseg bişeg medexegyi ba baga medexii usadxaxa xydelmeriin xerzerge jabaza baihaniii somonoi izbaaç nyx. Şodonoi gegşe elidxeze, yseg bişegte erximeer oroldon huraza jabahan 10 garan xynyydii sagnaba.

Udaanь, hurguuliin şabinar Pyyşkinei zoxioolnuudhaa şylegyydii xelee, baha şine garhan duunuudii duulaa. Tiigeed, «Gelen» geze zyzeg naada xaruulhan baina. Eneen deerhee, ende suglarahan zon şazantai xolbootoi sagaalganai ydernyydte azatai hamşaaxagyi, byri erşemteigeer xydelmerilexe gelseze taraba.

Namdag Ceveenei.

Pyyşkinde paamitnig bodxoogdobo

Moskvaa. Moskvaadaxi Pyyşkinei paamitnigii şinedxen bosxoxo xydelmeri dyyree. Paamitnigai graniit tabsan deere «Bi paamitnig bodxoob bejedee, garaar byteegdeegyi» — geze A. S. Pyyşkinei uranzoxioolhoo abtahan teekstii hiilegdehen baina.

Moskvaadaxi Pyyşkinei paamitnigai barigdahan tyyxe boi aguu jixe orosoi poeedto xaanta zasagai ton esergyygeer xandadagii xarudxa baina. Xaanta zasag 1860 ondo Pyyşkinde paamitnig bodxoxii zybşøøhen aad, eneenii barixa zøøri tabiaagyi ba gaa. Tiixedenь, paamitnig barixiin tulda, byxe oron soo mynge suguulxa jabadal exilhen baina. Paamitnig barixa tuxai asuudalai garhanai udaa, 20 zil yngerehen xoino paamitnig bodxoogdohon baigaa.

A. S. Pyyşkinei nygşeheer zuun zii bolhonoi oido ene paamitnigarь hergeen şinelegdehen ba tereenei hyneşegyi uran şylegyydeer şimegdehen baina.

(TASS).

Medpyynkt neexe şuxala

Ulaan-Onon. Tabtaanain somonoi ceentr aimagai ceentrhee 18 kilomeetr zaitai baibaş, olon zotoi gazar jym. Ende xysed bişe dunda hurguuli, MTS, xoor kolxooz baidag tula, xyn zoniinь xamta deeree minga garan amin boldog. Iime olon zotoi gazarta emnelgiin oron geze baixagyi. Aimagai ceentrte baigaa ambulaatoorida yder byri oşoxo jabadal gardag.

Tabtaanai deere medeciiniin pyynkt neexe tuxai 2-3 zilei xeisegdee jym. Eneen tuxai aimgyisedkomdoş xeden daxin xelsegdehen ba somon, hurguulinuudaiş zyghøø xeden erilte xegdehen baixa. Tiigeed, mynøø xyrter yre garaagyi.

Huragşadai dunda eldeb xamşag xaniaadan boizol baidag Ene byxende 18 kilomeetr gazar oşozo baixa geeşe berxe, hurguuliingaa sagii geexe jabadal sag yrgelze gardag baina.

Aradai Elyyrii saxixa Arkomaad ene asuudalda tuhalaxa johotoi.

Ononoi doljon.

ZURAG DEERE: A. S. Pyyşkinei niaani ARIINA RADIOJOVNA

Şine hurguulitai bolhonoi [...]

Booxon. Buriaad-Jer[...] xysed bişe dunda hurguu[...] ondo neegdeed, mynøø [...] zilee baixa zuuraa 1935 [...] ter øøhedein gergyi en[...] kulaaguudii gerte baidag[...]

1935 onoi apreelь hara[...] kulaaguudai gernyydii ne[...] zarta tabiza, 5 klaastai [...] jixe gertei bolhon jym.

1936 ondo B-Jengyyde[...] haagai ba Şaraldain byieg[...] zon şine hurguuli barixa[...] xelseed, apreelь harahai[...] dahь zøøze exiieed, oktia[...] 20-da ene hurguuliaa [...] dyyrgehen. Mynøø ene h[...] 1-da 300 garan xyyged [...] baina. Xaan zasagai t[...] arai geze guşaad xyygec[...] dag hen.

Ene şine haixan hurgu[...] hanai nairlalga janvaarиn[...] bolzo, ene nairlalgada 3[...] ran xyn sugiarahan baina [...] guuliiin barilgada erxime [...] delegşedii, erxim oroldolg[...] gahan kolxoozoi tyryyle[...] rii — xamta 50 garan [...] aimagai gyisedkom g[...] taar ba ed tovaaraar şa[...] baina. Myn, ene hurguul[...] reektor M. S. Oosipov [...] RSFSR-ei gegeerelei [...] nyx. Bybnoovoi portreed [...] roortiin pytioovkoor şag[...]

Ene nairlalgada sugla[...] Staalinai Konstituucada [...] ei grazdaniinuud erdem [...] erxetei» gehen 121 d[...] tuxai xelseze, araduudai [...] nyxer Staalinda gyn jixe[...] xyrgexe zuuraa yxi xy[...] erdem nomdo hurgaxaha[...] na, øøhedøø nahata ş[...] haa yseg bişeg medexe[...] usadxaxabdi geze xeisee.

Hyyleerenь, bygediin [...] ga bolzo, eneen deere [...] liin barilgada 3-4 daxin[...] nagdahan 60 garan [...] Proonkinov gegşe duu [...] eneenei nege bylegiinь[...] xelexede:

Ybegen nahatai boio[...]
Yrgen Jengyydei ad[...]
Yxi xyygedeigee hura[...]
Ylemze haixan hurgu[...]

—gehen ygetei. Sailalgan[...] no xygşen zaluu ilgadgy[...] ozoo zyzeg naada [...] hyyleerenь yyr saisar b[...] ree naadaad, bajartai [...] ger gertee tarahan baina[...]

Tiigeed baixadaa, hurg[...] raad ootoi, balalaajka, g[...] ni, gitaara gexe metin[...] xygzemei xeregselnyydte[...] huragşad xyseze baina. [...] hurguuliiin direektor ny[...] pov gegşe anxaraldaa ab[...] toi.

Ba[...]

Pyyşkinei ydei hainaar beledxe[...] baina

Muxar-Şiberei aimagai [...] tiin ba soveedoi organi[...] nuud Pyyşkinei vderte b[...] ze, kolxoozuud ba hurgu[...] ta Pyyşkinei zoxioolnuud[...] unşuulan tanilsuulhan [...]

Fevraalь 6-ai yder [...] ceentrei azalşadai yrge[...] bolzo tereen deere [...] Mongoloi uran zoxioo[...] Xiltyyxin Pyyşkinei zo[...] tuxai elidxei xehen ba[...] aikomoi sekretaarь ny[...] lov a mag soogoo Pyy[...] rii jaaza yngergexe [...] elidxebe.

Tende suglahan o[...] jixedee haişaan h[...] raba.

N

Muu hurguuli

Selengiin aimagai kolxoozoi hurguuli yngerhen 1936 ondo 180 xyniii hurgaza gargaxa baigaa.

180 xynei orondo 43 xyn huralsana. Ene 43 xynei 9-nь malazalai tahagta, 11-nь çetovoodoi tahagta ba 23-nь veterinaariin tahagta huralsana.

1936 ondo ene hurguuli oroi xamta 32.913 tyxerig mynge gargaşalhan baina. 180 kaadranuudii beledxee haa xyn byriin 183 tyxerig xyrtexe johotoi baigaa. Teed mynөө oroi doo 43 kaadranuudii beledxehen baixa tula, 1 xyniii hurgaxadaa 742 tyx. gargaşa xee.

Enenei gol şaltagaaniinь jyyn be gexede, Selengiin aimagai gazarai tahagai naçaalьnig Şantaanov, tere hurguuliii daagşa Maxuutov hanaa zoborigyi, xaişa xereg huuhanhaa bolno. Aimagai Gyisedxexe Komiteedoi preziidiym dekaabriiin 20-oi yder ene asuudalii zybleze yzөө hen. Tiixedee edeende jamarş xemzee abangyi orxihon baixa jym. Aimagai gazarai tahagai naçaalьnig Şantaanov ene xeregii toongyi, joho dyyrgeze xandahaniiinь eli xaragdana.

Hurguulida doogovoroi johoor kolxoozniguudaa elьgeengyi, kaadra beledxexe tysebii tahalduulhan kolxoozoi xytelberilegşedte myn jamarş xemzee abtaagyi baihaniinь gaixaltai.

1937 ondo ene hurguuli baha 190 xyniii hurgaxa baina. Tedenei 90-nь exener. Selengiin aimagai gazarai tahag ene xeregii baha too oogyi haanь xesyy berxe baina.

Styd entner xyiten, muuxai gerte baidag. Kolxoozuud tyliee buulgaxa ujalgatai baihanş haa buulgadaggyi. Ediee bolgodog ser ygei. Stydeentner ami amin daa xool xeze ededeg. Ulaan-bulan, nom, gazeed, raadioo g. m. ygei. Kylьtyyrne xydelmeri oroi martaglanxai. Byxeli zil soo xaniin gazeed garaagyi. Stydeentner hurguulidaa muu hurana. Byxii deeree „dunda“ gehen segneltetei stydeentner 60 proc., „muu“ gehen segneltteinь 17 proc. Ene jaaxadaa iimeb gexede, hurgagşadanь muugaar zaahan deerehee bolno.

Hurguulida yzehen jymee kolxoozuud deere garza, praaktikaar byxezyydeg ygi.

Huragşadai dundahaa Perevaalov Fiodor Mixailoviç jixe hainaar xydelne. Aimagai gazarai tahag nyxer Perevaalovii samovaaraar şagnahan baina. Selengiin aimagai kolxoozoi hurguuliii daagşa Maxuutov tere hurguuliiin bii bolhon yderhөө xoişo xyuleze baihan xyn baina. Ene hurguuli bii bolhonhoo xoişo 210 xyniii hurgaxa baihan aad 118 xyniii hurgaa. Kolxoozoi kaadranuudii beledxexe tysөө zilhөө zilde dyyrgenegyi. Uşar iimede, Respyybliigiin Gazartari alangai Arkomaad ene hurguuliiin baidal tuxai tusgaar anxaral tabixa johotoi.

C. Bilьdyyşkinov.

Tylieegee ertehee beledxexe

Booxon. Xahiin hurguulinuud jirexe 1937-38 onoi huralsalai zilde beledxelgyi baina. Ylger lexede, Ongoin exin hurguuli jirexe zilei tyliee beledxyylxehee myneeş tylixe tylieeniinь belen bişe,

ligeed. kolxoozniguud xabarai tariiga geed sylөө tuxagyi bolxonь, sahanai buhan deere şargiin xargiigaar, jirexe zilei-gee tylieeji erteenhee beledxexe xeregtei.

Xydөө bişegşe

Mogoitiin MTS-ei kolxoozuud tarilgiin beledxeleer xozomdoo

(Manai speciaalin korrespondeenthoo)

Aga. Mogoitiin MTS-ei10 kolxooziinь nyneө zilde 6264 gektaar eldeb tyreiei tarilga xexe baina. Ede kolxoozuud xabaraigaa tarilgada xerzerge beledxelteb gexede, ton xangaltagyi Yrehe xadagalalgaar Zugaalain somonoi «Sojoi» kolxooz (tyryylegşenь Jyndenei) xamagai xoino şagtagaldaza jabana. Ene kolxooz 535 ceentner yrehe xadagalxa aad, arai geze 154 ceentner yrehe xadagalaa.

Tarilgada xereglegdexe maşiina zebsegeinь zahabari jyrenxiideө dyyreze baina. Tiigeeş haa, agroxemzee abalga jixeer geegdeze jabana. Ene MTS-ei kolxoozud xamta 9250 toonno şibxe tariaanai gazarta adxaxa, 1010 ceentner ynehe sugluulxa tysebtei aad, 2147 ceentner şibxe poolidoo adxahan, araixan 215 ceentner ynehe sugluulhan baina.

Agroxemzee abalgaar Mogoitiin somonoi Jerbaanovai ner. kolxooz tyryylegşenь Jyndenei), «Socializm» kolxooz (tyryylegşenь Gonçogoi), Cagaan-Uuliin somonoi Kiirovoi ner kolxooz (tyryylegşenь Tygdymei) jalitai xydelmeri jabuulangyi, yder sag yngergeze bainad.

Ene MTS-ei olonxi kolxoozuudanь yngeregşe zilei tarilgii muu beledxelteigeer yngergehenhөө şaltagaalaza ton baga, şanar muutai urgasa abaa hen.

Tere alduuhaa hurgaal bolgozo, ene ziiei tarilgada hainaar beledxexe tuxai oroldolgo gargana ygei.

Uşar iimiin tula, Mogoitiin MTS-ei kolxoozuud tarilgadaa erx'im beledxeltei orozo, «oiriin 3-4 zil soo 7-8 miliaard pyyd tariaa abxa bolojo» geze nyxer Staalinai xelehen loozongii beјelyylxiin tylөө temesexe ujalgatai.

Iime zorilgoor maşiina zebsegei zahabari, yrehe xadagalalga, agroxemzee abalgii gexe mete xydelmeriyydii bolьşeviig johoor jabuulxa xeregtei. Ene şuxala zorilgoto xydelmeriii xereg deerenь bejelyylxiin tylөө kolxoozoi xytelberilegşed xariuusalgata'gaa medexe ujalgatai.

B. ZABOON

Rekoordto jixe hy haagşad

Alairai aimagai, Raazymovoi neremzete kolxoozoi oordento haalişa nyxer Arzuutova Mariija 6 zil soo 139 tugal tezeeze abaa. 1936 on soo dunda zişeegeer ynieen byrihөө 1129 liitr hy haahan baina.

Myn ene aimagai Bylyydei bylegei Kyibeşevei neremzete kolxoozoi MTF 1936 on soo 230 yniedhee 227 tugal abhan baina. Ede yniedhee ynieen byriiin 1132 liitr hy haaba. Ene feermiin haalişa Jibloni Xamagaanova 6 zil soo haalişa baixa zuuraa negeş tugalaa yxyylengyi 75 tugal tezeegee. Nyx. Xamagaanova өөreingөө daabarita yniedhee dunda zişeegeer nege ynieenhee 1935 on soo 806 liitr hy haahan aad, 1936 on soo 1000 liitr bolgoo.

Ene aimagai „Pyyть Socializm“ geze kolxoozoi haalişa nyxer Jevdokiija Antoonova xojor zil soo mal deere xydelze baixa zuuraa 28 tugal abhanaa mal bolgozo, ynieen byrihөө 950 liitr hy haahan baina.

Bargazanai aimagai Gaargain somonoi Kiirovoi ner. kolxoozoi haalişa Hama Nominoi gegşe өөreingee daabarita ynieedhee tyrehen tugalnuudaa ton hainaar tezeedeg. Dunda zişeegeer nь ynieen byrihөө 766 liitr hy haahan baina.

Tynxenei aimagai „Paartiin 17 Sjeezd“ geze kolxoozoi yylterte malai feermiin brigadiir Buda Berdakooviin gegşe 1936 on soo yylterte malaigaa too tolgoijii 30 proc. xyrter olon bolgoo.

Feermiingee byxii tugalnuudii garaar (exedenь xyxyylengyigeer) tezeeze, ynieen byrihөө 2000 liitr hy haaza şadahan baina.

Myn aimagai „Pyть Staalina“ geze kolxoxoi haalişa Zigmed Kyrbaajeva 1936 on soo өөre ngөө xaraza baigaa ynieen byrihөө 1692 liitr hy haahan ba „Beelka“ geze ynieenhee 2015 liitr hy haaba.

Ene kolxoozoi haalişa Aleksaandra Popoova 1936 onoi tylii bultiinь hainaar tezeegeed, ynieen byrihөө 2000 liitr hy haaba.

Agiin aimagai, Zugaalain somonoi Dorziijevoi ner. kolxoozoi oordento haalişa nyxer D. Zorigtiin 1935 on soo ynieen byrihөө 600 liitr hy haahan aad. 1936 on soo 1194 liitr hy haahan baina.

Ene kolxoozoi haalişa Cemzed Ajuurzanii gegşe 5 zil soo ynieende baixadaa negeş tugal yxyylengyi jixe hainaar azalladag baina. 1936 on soo ynieen byrihөө 1003 liitr hy haaba.

Myn aimagai Kiirovoi ner. kolxoozoi haalişa nyx. Ceren-Dulma Baldanai 1936 on soo 20 yniee tugaluulaad ynieen byrihөө 750 liitr hy haaba.

N.P.

Gadaada xeregei Arkomaadta

Fevraaliin 6-da Fiinlaandiin elşe nojon Koskineen gadaada xeregei arkomaadai negedxi Baruun xeltesii erxilegşe nyxer Kaarskida ynete beleggyydii bariuulnaad, tereniii Fiinlaandiin zasagai zyghөө, Esto niin ergi şadar ubanda şingehen finliaandiin „Nanna“ paroxoodoi komaandiin 16 xyniii soveedoi „Menzhinski“ paroxoodoi abarahaniii medeerhenei temdeg bolgozo ene paroxoodoi kapitaan D. Ju. Sl inko, tereniii tuhalagşa N. V. Ançyytinda damzuulan ygexii naidaba.

(TASS).

Oi modonoigoo bajaligii byri hainaar xamagaalxa

Booxonoi aimagta oi modii galai ba beşeş ajuulnuudhaa xamagaalxa xydelmeri hainaar jabuulagdadag jym. Aimagai oi modonoi azalda xydelmerilegşed — nyxed: Birozoovski, Poteelov, Şajgyyzeb, Saarьkov, Paavlov gegşed oi modo xamagaalxa xydelmerihe erxim hain zişөө yzyylen, staxaanovtanai joh or xydelmerilehendөө graamatanuudaar ba xaxad xaxad bariin salingaar şagnagdahanba desiaatnig nyx. Kaarig byxeli bariin salingaar şagnag dahan baina.

Ene nyxed oi modo xamagaalxa xydelmerihe hyri hainaar tabiza, oi modonoigoo bajaliguudii byri hainaar xamagaalxabdi geze bejee ulalgalaa.

Batiin.

Gegeerelei xydelmeriiin tuxai xydөө bişegşed jyy bişeneb

Kylьtyyren baidalai xydөө niutaguudaar xygzeze debzeze baihanь xen bexende elirxei. Eneen tuxai xeleheneiş xereg iyyb Geter. xarin zarьma nege aimag somon ba kolxoozuudaar ene xydelmeri xeleze bolşogyi muugaar jabana. Jyyn derhee iigeeb gexede, — tede somon kolxoozuudai xytelberilegşed ba kylьtyyriin xydelmerişedei eneen tuxai hanal oroldolgoo hainaar gargadaggyi deerehee bolzo.

Xaana, jamar gazarnuudaar gegeerelei xydelmeri geegdeze jabanab gexede:

Booxonoi aimagai Xaha-Ongoin bylegei unşalgiin baişangai xydelmeri tuxai xeleje. Ene bylegei 5 kolxoozuudta 87 yseg bişeg medexegyi xynyyd bii aad, edeniii hurgaxa tuxai hanaaşalxa gardaggyi. Kolxooz byrinenь ulaan bulanguud bii aad, tendee xydelmerii jabuuldaggyi. Iime deerehenь, yligerlexede; — Kaarl Maarksiin neremzete kolxoozoi zaluuşuul „hyni huuxa“ gelsed negeneideө suglarza, şaliaad şuujaldaad le taradag baixa jym.

— Tiixedenь xen kylьtyyriin xydelmerii jabuulxa johotoi jym?

— Bylegei izbaaç BAJIIROV jaagaab.

— Tiigeed, BAJIIROVŞNI jyy xedeg jym?

— Bylegei pooçto tuşaaza abdag baihan aad, tereenees xexee bolood, arad zonoi byridxel xeneb geze Xoogto niutagar zalza jabana. Tiixedenь, jirehen g zeed zurnaalnuud ezdtee taraagdangyi 15 xonogto Bajiirovai şkaaf soo daragdaad xebtehen baigaa. Iime baixada, BAJIIROV gegşe Xoogto niutag bylegei soveed xojroi xoorondo jamarş azalgyi jabana.

Aimagai gegeerelei tahag azal xedeggyi izbaaçada xexe xydelmeriinь olgozo ygiiş.

Xydөө bişegşe.

***

Booxon Buriaad-Jengyydei bylegei „Azalai tug“ geze kolxooz yngerhen zilde socialiis kylьtyyriin baişan barhan baigaa. Mynөө tere gereigee deede dabxartanь kolxoozoi pravleeni orood baidag, bişe tahalganuudtanь peeçe ba şagaabari xegdeedyi.

Ene soc. kylьtyyriingee baişangai bariigii darii dyyrgeze, kylьtyyriin xydelmeriii hain bolgoxo xeregtei.

Batiin.

***

Ulaan-Ononoi aimagai ceentr deere nege klyyb bii Ene klyybeinь erxilegşe **Larioonov** baihan aad, jyyş xedeggyi. Klyybiinь xyiten, zurag loozong gezeş ygei şaxuu. Tere klyyb soonь xynei huuxa xeden hanaali bii aad, tedenь xylgyi bolşood, unaza duhaza xebtedeg. Baha, şoroi toohoniiinş ailgagdadaggyi iime baixa jym. Ene klyybte aimagai gegeerelei tahag haa negeniiь oşozo xariit

Ononoi doljon.

***

Xori. Ydiin somonoi „Oboroona SSSR“ geze kolxoozoi gişyydei dunda yseg bişeg baga medexe 12 xyn, ogto medexegy 28 xyn — xamta 40 xyn nahatanai hurguulida xamaaduulagdaxa johotoi aad, oroidoo 17 xyn huralsaza baina.

Kolxoozoinь pravleenь (tyryylegşenь Babuudain) ba nahatanai hurguuliiin bagşa C D. C renzabai gegşed xaşalangyi, hanaa amar jabadag.

Gadana, kolxoozniguudainь ger baira arig seberei talaar muu. Gerigee şala ugaaxa xeniinь sagaadaxa gexe zergii medeggyi. Yngerxedөө kolxooz deerenь negeş baani baixagyi.

Arad zonoi dunda yseg bişeg medexegyiii usadxalgada paarti ba zasagai zyghөө aguu jixe xariuusalga tabigdahaniii medeze, ene xeregii haizaruulxa xeregtei;

Ydiin doljon.

Leeninei yder yngergebe

Zide. Derestein somonoi Voroşiilovoi ner. kolxoozoi gegşyyd janvaars 21-ei ydeşe, Leeninei nygşөөr 13 zil yngerhen tuşaa yrgen suglaa xebe. Eneen deeree aradz noi beş jol kylьtyyrii yrgedxexe tuxai Leenine xelehen zaabarinuudii yzee bygede eree bişegtei bolxin tylөө byxii xyseө tabixa geze togtool abba.

G. Zarbain.

Staalinai Ko gynzegeigee bain

Xori. Xoriin s piloonoi ner. kol Staalinai Konstit rengiigeer yzeze gaada byri tusagai olzo, tedener ko Konstituucii zyil suulen xeleze y deerhee kolxoozni daa or ldolgo m haizarza baina.

***

Zakaamin. Jon noi Internaciona geşyyd SSSR-ei tuuca tuxai Byxe Onso Xural de re xer Staalinai elid yzeze baina.

Kolxoozniguud teesii byri deeşel nai Konstituucii

Sanaar g

Selenge. Aima baigaa planieerei ragşad aimgyis pleenymei şi dxet xexolboonoi Sovee VIII Xuralai de M. N. Jerbaanov elidxelii arad zon teryylxiin zorilgo xoozuudta saanaa

D

Obligaaciin ge dyyı

Zide. Derestein xoozuud deere ob gyylge soo tere şalgalta bain xe g obligaaca şyyhen giiнь abba. Somoi şed 43090 tyxerig gaaca abba

G. Zarbain

Xariuusalgata tyr orologşo D.

MӨNӨӨDER

„ERDEI KINOO Dyвroovs

„PROGRI KINOO Pueed i c

MYNӨӨDER

GROS DRAAMIIN GYRENEI PREMЬJEERA O. BA Bespriidaann

4 yiletei, pьjeesa Resp. gabijaata art. A. Je. xytelberieer tabigdaxa.
Zyzegei e ilxenь 8 çaasbaa. Kaassa yder 11-hee 2 9 ç. boltor

Redaakciin aadres: Ulaan-Yde. Ceentrosojuuziin 19. Redaakciin telefoonuud: xa riuusalgata redaaktorai — 3-44, xariuusal gata sekretaarai — 3-23, xeltesei — 7-55, azayiledberiin xeltesei — 5-07.

Noomir gargagşa C. NIMIIN Verstaalagşa C. BATIIN. B.-M. Praavda ba Ynenei tipograafi Ypolglavlit 158.